

ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
КВНЗ «Вінницька академія
неперервної освіти»

Протокол № 3
від 28.05.2021 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Департаменту
Гуманітарної політики Вінницької
обласної державної адміністрації

№ 1938 2021 р.

Навчальна програма з позашкільної освіти

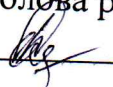
еколого-натуралістичного напрямку

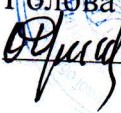
«Квіти рідного краю (з елементами рукоділля)»

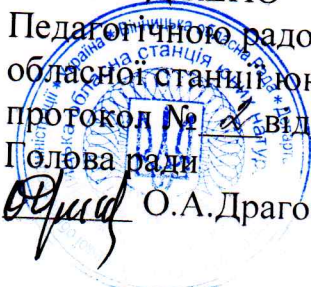
1 рік навчання

Вінниця 2021

ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ

ОБГОВОРЕНО ТА ПОГОДЖЕНО
Методичною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № 2, від 13.04.2021 р.
Голова ради
 Н.А.Шмаль

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № 2 від 31.05.2021 р.
Голова ради
 О.А. Драгомирецька

Навчальна програма з позашкільної освіти
еколого-натуралістичного напрямку
«Квіти рідного краю (з елементами рукоділля)»
1 рік навчання

м. Вінниця 2021 р.

Міністерство освіти і науки України
Департамент гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації
Вінницька обласна станція юних натуралістів

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
КЗВО «Вінницька академія
безперервної освіти»
Протокол від 28 серпня 2021 року №3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Департаменту гуманітарної
політики обласної державної
адміністрації
від 01 грудня 2021 року №936

Навчальна програма з позашкільної освіти
Еколого-натуралістичного напрямку
«Квіти рідного краю (з елементами рукоділля)»
1 рік навчання

Укладач: Ліваковська Лариса Михайлівна, керівник гуртків методист
Вінницької обласної станції юних натуралістів

Еколого-натуралістичний напрям

Рецензент: Чупринко Ірина Миколаївна, методист Вінницької обласної станції
юних натуралістів

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ

ОБГОВОРЕНО ТА ПОГОДЖЕНО
Методичною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № ____ від _____
Голова ради
_____ Н.А.Шмаль

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № ____ від _____
Голова ради
_____ О.А.Драгомирецька

Навчальна програма з позашкільної освіти
еколого-натуралістичного напрямку
«Квіти рідного краю (з елементами рукоділля)»
1 рік навчання

м. Вінниця 2021 р.

Укладач: Ліваковська Лариса Михайлівна, керівник гуртків-методист
Вінницької обласної станції юних натуралістів.

Еколого-натуралістичний напрям

Рецензент: Чупринко Ірина Миколаївна, методист Вінницької обласної станції
юних натуралістів.

Пояснювальна записка

Однією із важливих завдань сучасної педагогіки – є формування творчої особистості дитини, розвиток її креативних здібностей, застосування набутих знань у практичному житті. Часто батьки надають перевагу інтелектуальному або фізичному розвитку, а творчості приділять не достатньо уваги, а то й взагалі – забувають. Саме на це(розвиток творчих здібностей) і спрямована навчальна програма з позашкільної освіти «Квіти рідного краю (з елементами рукоділля)». Дана програма може реалізовуватись у гуртках та творчих об'єднаннях закладів позашкільної освіти.

Програма «Квіти рідного краю (з елементами рукоділля)» розрахована на один рік навчання:

І рік навчання – 144 години на рік/4 години на тиждень;

Вікова категорія вихованців - 8-13 років.

Актуальність програми. Особливістю даної програми є взаємозв'язок рукоділля із одночасним вивченням квітково–декоративних рослин. Біологічні особливості певних представників декоративно-квіткових рослин закріплюються на практиці шляхом їх виготовлення за допомогою гачка та спиць.

Вихованці знайомляться з основами квітництва та основами в'язання гачком і спицями, основами флористики, а саме створення букетів, композицій, панно тощо, за допомогою в'язаних квітів.

Форми і методи занять. **Форма занять:** індивідуальна, самостійна, групова, бесіда, фронтальна, колективна, кооперативно – групова, диференційовано – групова, парна.

Методи занять: словесний, наочний, репродуктивний, проблемно – пошуковий, навчальні ігри, виставки, екскурсії, практичні роботи.

Основна увага на заняттях надається практичній роботі . Багато часу приділяється індивідуальній роботі з кожним гуртківцем. Протягом всього навчального року діти зможуть раціонально реалізовувати свої можливості, домогтися самоствердження, розширити кругозір, сферу спілкування. Дітей має

привабити складність, масштабність, конкретність виконання завдання та його практичне використання в щоденному побуті.

Мета програми – формування базових компетентностей особистості у процесі занять:

- пізнавальної – ознайомлення з усіма групами рослин відкритого і закритого ґрунту; їх біологічними особливостями; агротехнікою вирощування та розмноження; з основами квіткового дизайну,

- практичної – використання набутих знань у повсякденному житті та побуті; добування знань з реальності, формування практичних умінь і навичок з флористики, в'язання гачком і спицями; виготовлення букетів та композицій;

- творчої – формування і розвиток творчих здібностей; дисциплінованості, посидючості і зосередженості, уваги, розвиток вміння бачити прекрасне в буденному; генерувати ідеї, аналізувати, розширювати поняття про гармонійність у мистецтві; розвивати вміння передавати пропорційні особливості будови різних квітів шляхом в'язання гачком та спицями.

- соціальної - розуміння принципів сталого розвитку, вміння застосовувати їх на практиці; здатність вихованців співпрацювати один з одним у групі, колективі.

Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові заняття, опитування, захист творчої роботи, участь у конкурсах, конференціях, виставках, змаганнях, формуванні портфолію.

Навчально-тематичний план

№ з/п	Назва розділу	Кількість годин		
		Всього	Теоретична частина	Практична частина
1.	Вступ	12	8	4
2.	Основи плетіння шпицями	40	8	32
3.	Технологія в'язаних виробів	8	3	5
4.	Основи плетіння гачком	16	2	14
5.	В'язані квіти	66	6	60
6.	Заключне заняття	2	2	
	Всього	144	29	115

Зміст програми

I. Вступ. (12 год.)

Теоретична частина. Організація освітнього процесу. Ознайомлення з планом роботи гуртка.(2) Квіткові символи рідного краю.(2) Квіти, люди і час.(2) Біологічні особливості квіткових рослин.(2)

Практична частина. (2) Екскурсія до теплиці облСЮН «Різноманітність рослинного світу»(2). Екскурсія «Ознайомлення із квітами, що використовуються для декоративного озеленення».

II. Основи плетіння шпицями. (40 год.)

Теоретична частина. Історія художнього плетіння шпицями. Інструменти і матеріали. (1)

Комбінування лицевих і виворітних петель. Умовні позначення петель.(1) Квіткове розмаїття. (1) Листкова феєрія рослинного царства. (1) Незвичайні квіти нашої планети.(2) Дари квітів. (1) Квіткові гості.(1).

Практична частина. (32).Підбір спиць для в'язання.(1) Набір петель початкового ряду. (2) Техніка плетіння лицевих петель. (2) В'язання квадратного зразка лицевими петлями.(2) В'язання квадратних зразків панчішною в'язкою.(2) Виготовлення іграшок із в'язаних зразків.(2)Техніка в'язання виворітних петель.(2) В'язання квадратного зразка.(1) Виготовлення іграшки із в'язаного зразка.(2) Виконання зразків резиночок.(2) Виготовлення

скетчбука.(1) В'язання елементів для оздоблення скетчбука.(2) Оздоблення скетчбука в'язаними елементами. (2) В'язання листочків на шпичках.(1) Виготовлення вітальної листівки.(2) Оздоблення листівки в'язаними елементами. (2) Виготовлення закладки до книжки з квітковими елементами.(2) В'язання фруктів на шпичках.(1) В'язання комах.(1)

III. Технологія в'язаних виробів. (8 год.)

Теоретична частина. В'язані новорічні іграшки.(1) Різновиди шарфів та візерунків до них.(1) Різновиди шапочок та технологія їх в'язання.(1)

Практична частина. В'язання сніговика.(1) Плетіння шарфика.(1) В'язання шапочки. (1) Оформлення іграшки. Оздоблення шарфа і шапочки.(2)

IV. Основи плетіння гачком. (16 год.)

Теоретична частина. Плетіння гачком як вид ужитково-прикладного мистецтва. Інструменти та матеріали.(1) В'язання гачком по колу.(1) .

Практична частина. Технологія виплітання ланцюжка.(1) Виконання стовпчиків без накиду.(2) Виготовлення прихватинки для гарячого посуду. (2) Технологія виплітання стовпчика з одним та кількома накидами. Оздоблення країв прихватинки.(2) . В'язані аплікаційні елементи.(2) В'язання основи корзинки. (1) В'язання стінок корзинки.(2) Оздоблення корзинки в'язаними елементами.(2)

V. В'язані квіти. (68 год.)

Теоретична частина. Кімнатні рослини.(1) Однорічні квітково-декоративні рослини.(1) Дворічні квітково-декоративні рослини.(1) Багаторічні квітково-декоративні рослини.(2) Різноманітність декоративно-квіткових цибулинних рослин.(1) Примули. (1) Розмаїття орхідних.(1)

Практична частина. (60 год.) В'язання кімнатної фіалки.(1) В'язання листочків для фіалки.(2) В'язання риночки для кімнатної рослини.(2) Поєднання квіткових елементів для створення готового виробу.(2) В'язання риночки-черепашки для кімнатних рослин.(2) Завершення роботи над виробом.(2) В'язання корзинок для квітів із трикотажної пряжі.(2) В'язання квітки соняха.(1) В'язання листочків для соняха.(2) Поєднання в'язаних елементів у квітку.(2) В'язані нагідки.(2) Завершення роботи над в'язаними

квітами нагідок.(2) В'язання дзвіночків.(1) В'язання листочків для квітів дзвіночків.(2) Поєднання в'язаних елементів для виготовлення дзвіночків.(2) В'язання фіалки триколірної.(2) В'язання листочків для фіалки триколірної.(2) Поєднання в'язаних елементів у квітку фіалку.(2) В'язання риночки для рослини.(2) В'язання тюльпана.(1) В'язання листків для тюльпана.(2) В'язання риночки і ґрунту для цибулинної рослини тюльпана.(2) Поєднання в'язаних квіткових елементів у квітку тюльпан.(2) В'язання квітів за вибором із кореневищних, бульбокореневих та бульбоцибулинних рослин (конвалія, ірис, лаванда).(2) В'язання квіткових елементів багаторічних рослин.(2) Збір в'язаних елементів у готові рослини.(2) Виготовлення квітів для фото рамки.(1) Поєднання в'язаних квітів для виготовлення фото рамки.(2) В'язання орхідей.(1) В'язання листя орхідеї та збір готової рослини.(2) В'язана підвіска «Дерево».(2) Картина із в'язаних кольорових квітів.(2). Заключне заняття «Квіти – краса нашого життя».(2)

Обладнання та матеріали:

- тематична література;
- словники;
- довідники;
- методичні посібники;
- визначники кімнатних рослин;
- періодичні видання;
- таблиці;
- наочний матеріал;
- дидактичний матеріал;
- гербарний матеріал;
- господарчий матеріал;
- спиці різних номерів;
- гачки різних номерів;
- різнокольорові нитки для в'язання;
- голки для шиття та вишивки;
- різнокольорові нитки для вишивання;
- ножиці;
- сантиметр, лінійка.

Учні повинні засвоїти терміни (поняття)

- теплиця;
- біологічні особливості квіткових рослин;
- квітка, корінь, стебло, листок;
- однорічні, дворічні і багаторічні квіткові рослини,
- кімнатні рослини,
- квітково-декоративні елементи квітників: клумби, рабатки, бордюри;
- початковий ряд;
- лицеві та виворітні петлі;
- повітряні петлі;
- стовпчики з накидом та без накиду;
- інтер'єр;

- орнамент;
- букет та композиція;
- саше;
- схема.

Основні вимоги до знань і вмінь:

Гуртківці повинні знати:

- біологічні особливості квіткових рослин;
- представників однорічних, дворічних та багаторічних рослин;
- характеристику кімнатних рослин;
- види квіткового озеленення;
- види народних ремесел та промислів на Україні;
- рослинний світ Поділля.

Гуртківці повинні вміти:

- підбирати спиці та гачки для в'язання;
- підбирати нитки для в'язання та вишивки;
- вміти читати схеми;
- в'язати лицеві та виворітні петлі;
- вив'язувати петлі з одним та кількома накидами;
- змінювати ширину в'язаного полотна;
- розраховувати щільність в'язання;
- декорувати подарунки;
- в'язати різноманітні квіти;
- оновлювати квіткові горщики;
- створювати прості букети та композиції;
- оздоблювати одяг та інтер'єр.

1. Булгар Е.Азбука вязания. Харьков. 2006.
2. Вяжем для дома. Покрывала, пледы, скатерти, салфетки. – Харьков: 2009
- 3 Вязанные аксессуары. Сумочки, кошельки, футляры, рюкзаки. – Харьков: 2009.
- 4 Шарфы, шапки, носки, варежки. – Харьков: 2009
- 5 Вязаные цветы и плоды. - АРТ – Родник.:2002
- 6 Деркач О., Быков В. 1000 игр для всей семьи. М.:
- 7 Жоголева В. Г., Приходько С. Н., Черевченко Т. М. Цветы. – Киев.:1981
- 8 Золотницький М. Ф. Квіти в легендах та переказах.-К.:1992
- 9 Коляда М.Г. Тайны растительного мира. – Донецк 2006.
- 10 Коновалова Т., Шевырева Н. Сухоцветы. –М.:2002
- 11 Чижик Т. Б. Узоры вязания крючком. - Харьков.:2010